

Zaaknummer : 00615266
Ons Kenmerk : ODH-2021-00077282
Datum : 6 mei 2021

Beschikking

Wet natuurbescherming - Beheer en schadebestrijding

Onderwerp

Op 26 april 2021 hebben wij van de Faunabeheereenheid Zuid-Holland (FBE) een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid van de Wet natuurbescherming ontvangen. De aanvraag heeft betrekking op het verjagen, onder andere met jachtvogels, het incidenteel doden door jachtvogels van zilvermeeuw en kleine mantelmeeuw, het verplaatsen van nesten en het incidenteel vernietigen van nesten van zilvermeeuw en kleine mantelmeeuw in het kader van de volksgezondheid, de openbare veiligheid en de veiligheid van luchtverkeer (helihaven Loodswezen) in de havengebieden van Rotterdam, Dordrecht en Alblasserdam.

Bovengenoemde handelingen zijn verboden op grond van:

- artikel 3.1, eerste lid, van de Wnb, voor wat betreft het doden van zilvermeeuw (*Larus argentatus*) en kleine mantelmeeuw (*Larus fuscus*);
- artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb, voor wat betreft het beschadigen en vernielen van nesten en eieren, alsmede het wegnemen van nesten van de zilvermeeuw (*Larus argentatus*) en kleine mantelmeeuw (*Larus fuscus*);
- artikel 3.1, derde lid, van de Wnb, voor wat betreft het rapen en onder zich hebben van eieren van de zilvermeeuw (*Larus argentatus*) en kleine mantelmeeuw (*Larus fuscus*);

De ontheffing wordt aangevraagd voor het incidenteel doden van meeuwen als gevolg van het storen met jachtvogels bij AVR en Loodswezen van 1 april 2021 tot en met 31 maart 2022 en voor alle overige activiteiten van 1 april 2021 tot en met 31 juli 2021.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde ontheffing te verlenen;
- II. de volgende documenten onderdeel te laten zijn van deze ontheffing:
 - Aanvraagformulier d.d. 26 april 2021 met de volgende bijlagen:
 - o Maatregelen meeuwenbeheer ontheffing;
 - o Onderbouwing belangen ontheffing;
 - o Geen verslechtering Svl;
 - o Noodzaak en alternatieven tbv ontheffing meeuw;
 - o Storen meeuwen;
 - Email FBE d.d. 3-5-2021 met twee wijzigingen op de aanvraag van 26-4-2021.

- III. ter uitvoering van besluitonderdeel I, wijzen wij de volgende middelen aan: haviken, slechtvalken en woestijnbuizerds;
- IV. dat deze ontheffing geldt voor de havengebieden van Rotterdam, Dordrecht en Alblasserdam;
- V. de voorschriften 1 tot en met 9 te verbinden aan deze ontheffing;
- VI. dat dit besluit geldt vanaf de datum van bekendmaking van dit besluit tot en met 31 juli 2021, m.u.v. het incidenteel doden van meeuwen als gevolg van het storen met jachtvogels bij AVR en Loodswezen, waarvoor de ontheffing tot en met 31 maart 2022 geldig is.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland
voor dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Bijlage:

Maatregelen meeuwenbeheer ontheffing van de FBE.

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

1. De Faunabeheereenheid Zuid-Holland (FBE) verleent voor uitvoering van de ontheffing schriftelijk of digitaal toestemming. De toestemming voor het vernietigen van nesten wordt niet verleend indien het maximale quotum van vernietigde nesten, zoals is vastgelegd in voorschrift 2, is bereikt.
2. Het totaal aantal incidenteel te vernietigen nesten in de havengebieden Rotterdam, Dordrecht en Alblasterdam gezamenlijk wordt beperkt tot het aantal van 500 nesten, met een onderverdeling van maximaal 400 nesten van de kleine mantelmeeuw en maximaal 100 van de zilvermeeuw.
3. De FBE rapporteert jaarlijks over het gebruik van deze ontheffing in hun jaarverslag op een wijze zoals bepaald in artikel 2.3, tweede lid van de Verordening uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland. Aanvullend dient bij gevangen en/of gedode meeuwen hierbij ook de gebruikte jachtvogelsoort vermeld te worden. Dit jaarverslag dient verzonden te worden aan de Omgevingsdienst Haaglanden en de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid.

Voorschriften voor de uitvoerder

4. Minimaal 3 uur voorafgaand aan de vernietiging van een nest dient melding daarvan te worden gemaakt bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, afdeling Toezicht en handhaving, team Groene Wetten. E-mailadres voor meldingen is meldingWnb@ozhz.nl onder vermelding van Flora en Fauna (FF), telefoonnummer is 078-7708081 (inspreken op antwoordapparaat). Hierbij moeten tevens de datum, tijdstip en de locatie worden vermeld.
5. De uitvoerder van de ontheffing dient te voldoen aan de door de Faunabeheereenheid Zuid-Holland gestelde uitvoeringsregels zoals vermeld op het FBE-uitvoeringsformulier.
6. De uitvoerder van de ontheffing dient (een kopie van) de ontheffing en (een kopie van) het FBE-uitvoeringsformulier waarop de door de Faunabeheereenheid Zuid-Holland toegekende uitvoeringscode is vermeld te kunnen tonen.
7. Het verplaatsen van nesten van zilvermeeuw en kleine mantelmeeuw in de havengebieden Rotterdam, Dordrecht en Alblasterdam, gelegen binnen een straal van 30 meter van bedrijfsinstallaties¹ van de hieronder vermelde categorieën van bedrijven c.q. locaties, dient uitgevoerd te worden conform bijgevoegd 'Protocol verplaatsen van meeuwen nesten', dat deel uitmaakt van het memo 'Maatregelen meeuwenbeheer tbv ontheffingverlening meeuw 2021'.
 - a. Chemie
 - b. Petrochemie
 - c. Olieopslag en raffinage
 - d. Energieproductie
 - e. Overslag massagoederen (beperkt tot erts en steenkool)
 - f. Overslag voedingsmiddelen (soja, granen enz.)
 - g. Overslag van containers
 - h. Locaties waar ontwikkeling en onderhoud van de infrastructuur van de haven plaats vindt en waar de aanwezigheid van meeuwen een gevaar vormt voor de werkenden
8. Het gebruik van de jachtvogels (havik, slechtvalk en woestijnbuizerd) vindt plaats bij de in voorschrift 7 vermelde categorieën van bedrijven c.q. locaties, en bij het loodswezen en AVR.

¹ Bedrijfsinstallaties zijn gedefinieerd als constructies die een rol spelen in de bedrijfsprocessen: bijvoorbeeld tanks, pijpleidingen, afsluiters, pompen, kranen, erts- en steenkoolhopen.

9. Het vernietigen van (eieren en) een nest kan alleen maar plaatsvinden indien op grond van een verklaring van een ecooloog het verplaatsen van het nest niet mogelijk is. De FBE verleent alleen toestemming indien door de aanvrager van de toestemming een schriftelijke verklaring bij de FBE is ingediend, zoals is vastgelegd in de notitie Maatregelen meeuwenbeheer ontheffing.

Aanwijzing voor gebruik

Voor alle soorten – beschermd en onbeschermd – geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Het Faunabeheerplan (verder: FBP) meeuwen havengebieden van Rotterdam, Dordrecht en Alblasterdam was geldig van 2015 tot en met 2019. Tot op heden is er nog geen nieuw FBP goedgekeurd en als gevolg daarvan kan op dit moment de verleende vrijstelling (paragraaf 3.9.2 Nestbehandeling vogels van de Omgevingsverordening) voor het bewerken van eieren niet gebruikt worden. Aangezien het storen van de meeuwen met jachtvogels en het bewerken van nesten van de kleine mantelmeeuw en zilvermeeuw in bepaalde gevallen noodzakelijk is, is hiervoor ontheffing aangevraagd. Het betreft hier een tijdelijke ontheffing om, in afwachting van het nieuwe FBP, de beheermaatregelen voor een deel te kunnen continueren en te voorkomen dat gevaarlijke situaties ontstaan door incidenten onder werknemers en schade aan installaties.

Meeuwen die zich vestigen op bedrijfsterreinen in de havengebieden van Rotterdam, Dordrecht en Alblasterdam vormen een gevaar en risico voor mensen en installaties. Van oudsher broeden de kleine mantelmeeuw en zilvermeeuw in de duinen van de Waddeneilanden, Noord- en Zuid-Holland en Zeeland, maar sinds de kolonisatie van de duinen door de vos eind jaren zeventig hebben beide soorten de duinen grotendeels verlaten. Dit heeft er toe bijgedragen dat het aantal broedvogels in de havengebieden is toegenomen. Op Europoort, Maasvlakte I en II is meer dan 170 hectare gereserveerd als broedgebied voor meeuwen met als doel om op termijn de overlast door meeuwen die broeden op bedrijfsterreinen te verkleinen.

Een groot gedeelte van de meeuwen bevindt zich op locaties in het havengebied waar zij geen problemen veroorzaken, echter is er een beperkt deel dat broedt nabij installaties, opslagtanks, opslagterreinen, gebouwen en verhardingen op bedrijfsterreinen. Hier kunnen ze zeer agressief gedrag vertonen richting aanwezige werknemers. Verder hebben de uitwerpselen van meeuwen een sterk corrosieve werking op metaal en conserverende coatings en vervuilen ze sproeiwater.

Naast het aanbieden van alternatieve broedlocaties zijn er de afgelopen jaren verschillende maatregelen genomen om overlast door broedende meeuwen in de havengebieden zo veel mogelijk te voorkomen. In de periode 2002 tot 2020 was het de bedrijven in de havengebieden toegestaan om op basis van een ontheffing de meeuwen te storen (vanaf 2017 met jachtvogels) en tot een afstand van 50 tot 60 meter van installaties, leidingen en gebouwen nesten te verwijderen of te verplaatsen en de eieren te bewerken.

Gezien het feit dat er nog geen goedgekeurd faunabeheerplan is voor de meeuwen, heeft de Faunabeheereenheid ZH de aanvraag voor een ontheffing ten opzichte van de gebruikelijke maatregelen als volgt beperkt:

- a. Nestbehandeling wordt niet toegepast;
- b. Het verplaatsen van nesten wordt slechts in bijzondere situaties toegestaan. Zo worden er m.u.v. noodsituaties geen eieren en nesten meer verplaatst:
 - o rond kasten, kisten en transportbanden;
 - o op hopen ertsen;
 - o bij toegangen tot bedrijfsgebouwen en verhardingen (parkeerplaatsen);
- c. De afstand tot de bedrijfsinstallaties waar vandaan nesten kunnen worden verplaatst wordt beperkt tot 30 meter;
- d. Het vernietigen van (eieren en) nesten vindt slechts incidenteel plaats (in specifiek benoemde situaties en noodgevallen zoals aangegeven in het document Maatregelen meeuwenbeheer ontheffing) indien op grond van een verklaring van een ecooloog het verplaatsen van het nest niet mogelijk is.

De ontheffing is voor het verplaatsen en vernietigen van nesten voor een korte periode aangevraagd, namelijk:

1. Het, als gevolg van opzettelijk storen door jachtvogels (havik, slechtvalk en woestijnbuizerd), incidenteel doden van zilvermeeuw en kleine mantelmeeuw van 1 april tot en met 31 juli 2021 bij de benoemde categorieën van bedrijven c.q. locaties.
2. Het, als gevolg van opzettelijk storen door jachtvogels, incidenteel doden van zilvermeeuw en kleine mantelmeeuw gedurende het gehele jaar, 24 uur per etmaal, al dan niet met jachtvogels (havik, slechtvalk en woestijnbuizerd) bij het Loodswezen en afvalverwerkingsbedrijven van 1 april 2021 tot en met 31 maart 2022.
3. Het verplaatsen van nesten van zilvermeeuw en kleine mantelmeeuw in de periode van 1 april tot en met 31 juli 2021, volgens protocol.
4. Het incidenteel vernietigen van (eieren en) nesten van zilvermeeuw en kleine mantelmeeuw volgens het protocol van 1 april tot en met 31 juli 2021 op het terrein van het Loodswezen en tot 300 meter buiten dit terrein.
5. Het incidenteel vernietigen van (eieren en) nesten van zilvermeeuw en kleine mantelmeeuw van 1 april tot en met 31 juli 2021 in de directe omgeving van bedrijfsinstallaties bij de benoemde categorieën van bedrijven c.q. locaties en in de benoemde omstandigheden.

Bij de aanvraag zijn de volgende documenten gevoegd:

- a. Maatregelen meeuwenbeheer ontheffing;
- b. Onderbouwing belangen ontheffing;
- c. Geen verslechtering SvI;
- d. Noodzaak en alternatieven tbv ontheffing meeuw;
- e. Storen meeuwen;
- f. Email van de FBE d.d. 3-5-2021 met twee wijzigingen op de aanvraag van 26-4-2021.

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wet natuurbescherming (verder: Wnb) zijn toegepast op deze beschikking.

Toetsingskader en grondslag beschikking

Overtreding verbodsbepalingen

De kleine mantelmeeuw en zilvermeeuw zijn van nature in Nederland in het wild levende dieren van soorten als genoemd in artikel 1 van de Vogelrichtlijn. Op grond van artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) is het verboden om:

- de meeuwen te doden of te vangen (eerste lid);
- opzettelijk nesten en eieren van de meeuwen te vernielen of te beschadigen of nesten weg te nemen (tweede lid);
- eieren van de meeuwen te rapen en onder zich te hebben (derde lid);
- de meeuwen opzettelijk te storen (vierde lid). Dit verbod is echter niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort (vijfde lid).

Op grond van artikel 3.3, eerste lid, van de Wnb kunnen Gedeputeerde Staten aan een Faunabeheereenheid de ontheffing verlenen om, in afwijking van verbodsbepalingen in artikel 3.1 van de Wnb de activiteiten toe te staan.

In artikel 3.5, tweede lid, van de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland (hierna: beleidsregel) staat dat wij in bepaalde situaties ontheffing verlenen voor handelingen die niet op grond van

een faunabeheerplan worden verricht, zoals bij een daadwerkelijke bedreiging van de volksgezondheid of de openbare veiligheid. Daarvan is sprake als meeuwen in de havengebieden nabij bepaalde installaties en type bedrijven zich gaan nestelen. Voorts bepaalt artikel 3.5, tweede lid, van de beleidsregel dat deze ontheffing voor een zo kort mogelijke periode van maximaal twee jaar wordt verleend. Ingevolge het derde lid van deze bepaling wordt een ontheffing als bedoeld in het tweede lid slechts verleend aan de Faunabeheereenheid Zuid-Holland en indien aannemelijk is gemaakt dat preventieve maatregelen geen bevredigende oplossing bieden. De ontheffing is slechts aangevraagd voor een periode van 1 april tot en met 31 juli 2021 en voor het incidenteel doden van meeuwen als gevolg van het storen met jachtvogels bij AVR en Loodswezen van 1 april 2021 tot en met 31 maart 2022.

In artikel 3.3, vierde lid, van de Wnb is opgenomen dat Gedeputeerde Staten uitsluitend een ontheffing kunnen verlenen indien wordt voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

1. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
2. de ontheffing is nodig omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.3, vierde lid onder b, van de Wnb aan de orde is, waaronder:
 - in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
 - in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
3. de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de soort.

Beoordeling

1. Geen andere bevredigende oplossing

De aangevraagde activiteiten zijn noodzakelijk omdat de meeuwen voor onveilige situaties zorgen binnen de havengebieden. In de periode 2016 tot en met 2018 zijn er gemiddeld 32 incidenten per jaar met meeuwen geregistreerd. Aanvallen op arbeidskrachten zijn de meest voorgevallen incidenten (gemiddeld 22 per jaar). In de meeste gevallen leidt dit niet tot verwondingen maar de incidenten zorgen wel voor gevaarlijke situaties.

Vooral de ruimtelijke situatie en veiligheidswetgeving omtrent de in de haven gevestigde industrie (openbare veiligheid) maken dat een aantal preventieve maatregelen (beplantingen, niet-maaien, inzet Agrilaser, hond of jachtvogel) om het broeden van meeuwen te voorkomen, veelal niet op bedrijfsterreinen kunnen worden toegepast. Dit maakt dat ieder jaar een flink aantal meeuwen binnen de hekken op bedrijfsterreinen wil gaan broeden. De meeste versturende maatregelen (alleen of in combinatie) hebben vooral een kortdurend effect. Als gevolg van gewinning wordt broeden hiermee geenszins voorkomen. Een uitzondering hierop blijkt een 24-uurs toepassing van de combinatie van methoden van 'man met hond, Agrilaser en jachtvogel' te zijn. Deze combinatie is tot dusver alleen buiten bedrijfsterreinen toegepast, met name op nog niet uitgegeven percelen. De toepasbaarheid binnen bedrijfsterreinen is sterk afhankelijk van de inrichting van het bedrijventerrein en de veiligheidsvereisten die daar gelden en niet overal mogelijk. Toepassing van deze combi kan daarom binnen bedrijfsterreinen beperkt en alleen onder strikte voorwaarden plaatsvinden. Het verplaatsen van nesten rond de bedrijfsinstallaties leidt tot een afname van het aantal broedparen direct rond die bedrijfsinstallaties.

Op specifieke locaties (helihaven Loodswezen, Afvalverwerking Rijnmond (AVR), overslagbedrijven voedingsmiddelen) worden rustende, foeragerende en broedende meeuwen gericht met jachtvogels verstoord en verjaagd. Deze maatregelen zijn effectief maar dienen (vrijwel) continu herhaald te worden, omdat de aantrekkelijkheid van de locatie voor de meeuwen door verstoring nauwelijks verandert. Waar mogelijk worden de meeuwen verstoord met een jachtvogel op stok of aangelijnd. In sommige situaties is dat echter niet voldoende. De kans dat een jachtvogel onder begeleiding van een valkenier een meeuw slaat en doodt is bijzonder klein. In de voorgaande beheerperiode (2015 – 2020) is dit geen enkele keer voorgekomen. Desalniettemin is het echter niet geheel uitgesloten dat dit gebeurt. Van zo'n voorval dient melding te worden gemaakt en over te worden gerapporteerd aan het bevoegd gezag.

Het voorgaande leert dat er alleen in specifieke situaties en op specifieke locaties preventieve maatregelen ingezet kunnen worden en er alleen dan sprake is van bevredigende alternatieven met:

- de inzet van de combi van methoden 'man met hond', Agrilaser en jachtvogel buiten bedrijfsterreinen;
- sturing waar mogelijk op planning van werkzaamheden waardoor onnodig broedvrijhouden kan worden voorkomen;
- jaarrond verjaging al dan niet met behulp van jachtvogels in het geval van het Loodswezen, de AVR en overslagbedrijven voedingsmiddelen.

In andere omstandigheden, bij specifieke type bedrijven en installaties zoals weergegeven in het document Maatregelen, is er daardoor geen sprake van een bevredigend alternatief.

Het doel van het uitgevoerde beheer is om het risico voor de volksgezondheid en openbare veiligheid en de veiligheid van het luchtverkeer te verminderen en om calamiteiten te voorkomen. In welke mate het risico is verminderd, is niet exact te meten. Zover bekend zijn ernstige incidenten uitgebleven. Het aantal voorgevallen incidenten wordt bepaald door een aantal factoren, onder meer: waar nestlocaties zich bevinden, hoe werknemers en aannemers/contractors omgaan met meeuwen, of veel werkzaamheden in de broedperiode worden uitgevoerd en het aantal meeuwen dat op een terrein broedt.

Het rapen en onder zich hebben van eieren (art. 3.1 lid 3 Wnb)

Voor de incidentele gevallen waar de nesten (met eieren) verwijderd dienen te worden zullen de betreffende uitvoerende medewerkers de eieren rapen en tijdens het vervoer onder zich hebben.

Daarvoor zijn geen andere bevredigende oplossingen.

Conclusie andere bevredigende oplossingen

Gelet op het bovenstaande zijn wij van mening dat voldoende aannemelijk is gemaakt dat redelijkerwijs geen andere bevredigende oplossingen voorhanden zijn dan het overtreden van de verbodsbepalingen opgenomen in artikel 3.1 leden 1, 2 en 3 Wnb, mits gewerkt wordt conform de 'Maatregelen meeuwenbeheer tbv ontheffingverlening meeuw 2021'.

2. Belangenonderbouwing

In de havengebieden van Rotterdam, Dordrecht en Alblasserdam komen veel meeuwen voor. Deze havengebieden bieden door hun ligging aan grotere wateren en de open terreindelen met weinig tot geen begroeiing zeer geschikt leef- en broedgebied aan o.a. de kleine mantelmeeuw en de zilvermeeuw.

Een beperkt deel van de zilvermeeuwen en kleine mantelmeeuwen broedt nabij installaties, opslagtanks, opslagterreinen, gebouwen en verhardingen op bedrijfsterreinen. Daar kunnen deze broedvogels zeer agressief gedrag jegens mensen (werknemers) vertonen. Het grootste deel van de broedvogels bevindt zich echter op locaties in het havengebied waar zij geen problemen geven.

Bij de onderstaande type bedrijven kunnen de broedende meeuwen leiden tot risico's voor de volksgezondheid en openbare veiligheid en/of de veiligheid van het luchtverkeer:

- Chemie
- Petrochemie
- Olieopslag en raffinage
- Energieproductie
- Overslag massagoederen (beperkt tot ertsen en steenkool)
- Overslag voedingsmiddelen (soja, granen enz.)
- Overslag van containers
- Locaties waar ontwikkeling en onderhoud van de infrastructuur van de haven plaats vindt en waar de aanwezigheid van meeuwen een gevaar vormt voor de werkenden
- Afvalverwerkende bedrijven
- Loodswezen.

Volksgezondheid en openbare veiligheid

Controle, onderhoud en reparatie wordt uitgevoerd door mensen bij, op en in installaties, waaronder tanks, pijpleidingen, afsluiters, pompen, kranen, erts- en steenkoolhopen. Deze werkzaamheden zijn uit hoofde van bedrijfsvoering onvermijdelijk en onontkoombaar en ten dele ook wettelijk verplicht.

Gedurende het broedseizoen zijn meeuwen tot tientallen meters rond hun nest agressief tegen mensen. Vooral in de tijd dat de meeuwen jongen hebben (eind mei – begin augustus) is dit gedrag sterk. Dit gedrag kan bij mensen binnen de bedrijfsterreinen, bij bedrijfsinstallaties², gebouwen, wegen en paden leiden tot schrikreacties, onzorgvuldig werken en menselijk letsel. Al deze gedragingen kunnen de openbare veiligheid in het geding brengen omdat werkzaamheden niet volgens de (wettelijke) voorschriften worden uitgevoerd. De uitwerpselen van meeuwen hebben een sterk corrosieve werking op metaal en conserverende coatings. Dit leidt tot achteruitgang van de sterkte van de aangetaste metalen. Hierdoor neemt de levensduur van metalen onderdelen van installaties af en corrosie vergroot de kans op incidenten bij de bedrijfsvoering. Installaties voor chemie, petrochemie, olieopslag & raffinage en energieproductie kennen een groot aantal leidingstraten voor het transport van stoffen. Meeuwen gebruiken deze leidingen veelvuldig als rustplaats en broeden in de grindbakken hieronder. Deze leidingenstelsel zijn voorzien van kranen, afsluiters en meters, welke allemaal vitale onderdelen van het systeem zijn. Aantasting hiervan vergroot de kans op incidenten.

Bedrijven met overslag van massagoed sproeien met water ter voorkoming van stof. Het sproeiwater wordt in bassins opgeslagen. Deze bassins worden door meeuwen gebruikt als rust-, was- en drinkplaats, vooral omdat zoet water in het zoute havengebied schaars is, met eutrofiering als gevolg. Het water kan hierdoor een bron worden voor de ontwikkeling van bacteriën met een risico voor de volksgezondheid, waaronder streptokokken, E.coli-bacterie, paepgaaienziekte en veteranenziekte.

Bedrijven in de voedingssector slaan grote hoeveelheden grondstoffen over zoals granen en soja. Overslag en opslag van deze grondstoffen (waaronder voedingsstoffen) dienen te voldoen aan strenge eisen van hygiëne. Het broeden van meeuwen op en rond de installaties voor overslag en opslag vormt in verband met de vele uitwerpselen hiervoor een bedreiging. Installaties (tanks, leidingen, etc.) dienen uit hoofde van regelgeving (volksgezondheid) geregeld te worden gereinigd. Derhalve is de onderhavige ontheffing ook in het belang van de volksgezondheid.

In havengebied van Rotterdam ligt een vuilverbrandingsinstallatie van Afvalverwerking Rijnmond (AVR). Op deze locatie verblijft een klein aantal meeuwen. Deze vogels foerageren hier op overwegend huishoudelijk afval. Deze meeuwen kunnen door verspreiding van ziekten een gevaar zijn voor de volksgezondheid.

Veiligheid van het luchtverkeer

Rond de helihaven van het Loodswezen delen helikopters en vogels hetzelfde luchtruim waarbij een vogel een risico is voor motor en rotorbladen. De helihaven van het Loodswezen wordt veelvuldig gebruikt. Het is onveilig als in de nabijheid van de helihaven meeuwen gaan broeden.

Conclusie wettelijk belang

Uit het voorgaande volgt dat door:

- de ligging van het havengebied langs de kust / aan de grote waterwegen;
- de wijze van ontwikkeling en inrichting van het havengebied en;
- de eisen die aan de bedrijfsvoering worden gesteld,

de aanwezigheid van meeuwen als broedvogel in het havengebied onvermijdelijk is.

Het broeden van meeuwen op bedrijfsterreinen zal dan ook leiden tot risico's voor de volksgezondheid en openbare veiligheid en/of de veiligheid van het luchtverkeer (Loodswezen) als geen maatregelen worden genomen.

² Bedrijfsinstallaties zijn gedefinieerd als constructies die een rol spelen in de bedrijfsprocessen: bijvoorbeeld tanks, pijpleidingen, afsluiters, pompen, kranen, erts- en steenkoolhopen.

3. Staat van instandhouding

De staat van instandhouding van de zilvermeeuw en kleine mantelmeeuw (als broedvogel) zijn volgens de SOVON, respectievelijk matig ongunstig en gunstig. In het onderstaande is per activiteit aangegeven wat effect van de activiteit is op de SvI.

Het opzettelijk storen en als gevolg daarvan het incidenteel doden van zilvermeeuw en kleine mantelmeeuw door de inzet van jachtvogels

Het opzettelijk storen van zilvermeeuw en kleine mantelmeeuw heeft geen wezenlijk negatief effect op de staat van instandhouding. Hoewel dit niet de bedoeling is, kan het bij storen met jachtvogels incidenteel voorkomen dat de ingezette jachtvogel een meeuw doodt. In de voorgaande beheerperiode van 2015 tot en met 2020 is dit geen enkele keer voorgekomen. Meestal wordt de maatregel jachtvogel-op-stok toegepast en vliegt de jachtvogel niet vrij rond waardoor het incidenteel doden niet voorkomt. Dit heeft geen wezenlijk negatief effect op de staat van instandhouding.

Het verplaatsen van nesten van zilvermeeuw en kleine mantelmeeuw

Het verplaatsen van nesten vindt plaats onder voorwaarden zoals neergelegd in het 'Protocol verplaatsen van meeuwen nesten', dat deel uitmaakt van het memo 'Maatregelen meeuwenbeheer tbv ontheffingverlening meeuw 2021'. Aangezien nesten per dag hoogstens niet verder dan drie meter verplaatst worden, en verplaatsing niet meer plaatsvindt zodra het eerste ei uitkomt, keren de meeuwen terug op het verplaatste nest en gaan ze door met broeden. Indien er incidenteel bij het verplaatsen toch een nest en bijbehorende eieren verloren gaat, dient volgens het verplaatsingsprotocol dit te worden gemeld bij de FBE-ZH. Een nest dat verloren gaat, gaat ten koste van de quota, zoals hieronder vermeld voor de activiteit van het incidenteel vernietigen van nesten.

Het incidenteel vernietigen van nesten

Het totaal aantal te vernietigen nesten in de periode 1 april tot en met 31 juli 2012 in de directe omgeving van bedrijfsinstallaties en op en nabij het terrein van het Loodswezen, wordt beperkt tot het aantal van maximaal 500 nesten, met een onderverdeling van maximaal 400 nesten van de kleine mantelmeeuw en maximaal 100 van de zilvermeeuw in de havengebieden van Rotterdam, Dordrecht en Alblasserdam. Dit quotum wordt geborgd via de toestemmingverlening volgens de voorwaarden zoals opgenomen in het document 'Maatregelen meeuwenbeheer tbv ontheffingverlening meeuw 2021'. Bovendien moet minimaal 3 uur voorafgaand aan de vernietiging van een nest dit worden gemeld aan het bevoegd gezag.

Kleine mantelmeeuw

Het verwijderen van maximaal 400 nesten van de kleine mantelmeeuw binnen de havengebieden Rotterdam, Dordrecht en Alblasserdam leidt bij de huidige populatieomvang³ rekenkundig tot een zeer kleine afname van de kans dat een legsel van deze soort in het havengebied leidt tot een volwassen kleine mantelmeeuw. Deze afname is circa 0,5% en past daarmee ruim binnen het door de Europese Commissie (European Commission 1993) voorgestelde en in jurisprudentie geaccepteerde criterium van 1% van de natuurlijke sterfte van, in dit geval, de populatie van het havengebied Rotterdam.

Deze berekening is gebaseerd op de schatting van Dr. H. van der Jeugd van het aanwezige aantal broedparen in het havengebied van Rotterdam in 2019 van 24.055 paar, de natuurlijke jaarlijkse sterfte van 0,09, en de jaarlijkse overlevingskans in de eerste drie levensjaren van resp. 0,306; 0,840 en 0,820 zoals vastgesteld door Camphuysen (2013) en een broedsucces van 0,28 vliegvlug jong per paar (Lilipaly e.a. 2018, 2019). De totale berekening is opgenomen in de notitie 'Geen verslechtering SvI' die bij de aanvraag is gevoegd.

³ Hierbij wordt uitgegaan van de populatieomvang havengebied Rotterdam. Dit vormt daarmee een onderschatting van de totale populatieomvang van de drie genoemde havengebieden.

Zilvermeeuw

Het verwijderen van maximaal 100 nesten van de zilvermeeuw binnen de havengebieden Rotterdam, Dordrecht en Alblasserdam leidt bij de huidige populatieomvang rekenkundig tot een zeer kleine afname van de kans dat een legsel van deze soort in het havengebied leidt tot een volwassen zilvermeeuw. Deze afname bedraagt circa 0,5% en past daarmee binnen het door de Europese Commissie (European Commission 1993) voorgestelde en in jurisprudentie geaccepteerde criterium van 1% van de natuurlijke sterfte van, in dit geval, populatie van het havengebied Rotterdam.

Deze berekening is gebaseerd op de schatting van Dr. H. van der Jeugd van het aanwezige aantal broedparen in het havengebied van Rotterdam in 2019 van 3221 paar, de natuurlijke jaarlijkse sterfte van 0,174 en de jaarlijkse overlevingskans in de eerste drie levensjaren van resp. 0,250; 0,860 en 0,680 zoals vastgesteld door Camphuysen (2013) en een broedsucces van 0,34 vliegvlug jong per paar (Lilipaly e.a. 2018, 2019). De totale berekening is opgenomen in de notitie 'Geen verslechtering Svl' die bij de aanvraag is gevoegd.

Conclusie Svl

Zowel het incidenteel doden als gevolg van het storen door jachtvogels, het verplaatsen van nesten volgens protocol en het incidenteel vernietigen van nesten tot het aangegeven maximum aantal kleine mantelmeeuwen en zilvermeeuwen, leidt niet tot verslechtering van staat van instandhouding.

Samenhangende besluiten

Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren. Die mogelijkheid geldt bijvoorbeeld voor de vergunning van de Wet natuurbescherming in het kader van de gebiedenbescherming (Natura 2000).

Conclusie

Op grond van het vorenstaande concluderen wij dat een ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, van de Wnb kan worden verleend.